

[Undervisningsministeren]

ge uddannelses tilbud bør indgå på lige fod i den generelle ordning om betalt uddannelsesfrihed, sådan at lønmodtageren frit kan vælge efter ønsker og behov.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at også de arbejdsløse bør have undervisningstilbud, bl. a. for at bringe dem den nødvendige viden og uddannelse til at kunne påtage sig tilbudt arbejde.

Regeringen deler også forslagsstillernes opfattelse af, at udnyttelsen af uddannelsesretten ikke må medføre fortabelse af rettigheder på arbejdspladsen.

Jeg vil gerne til slut på ny understrege betydningen af, at arbejdsmarkedets parter inddrages i denne sag, sådan at de får mulighed for selv at udforme en uddannelsesreform på den måde, det er mest hensigtsmæssigt for arbejdsmarkedet.

For at undgå misforståelser vil jeg gerne sige, at dette ikke betyder, at reformen skal trække i langdrag. Den bør træde i kraft snarest muligt, når arbejdsmarkedets parter har taget stilling, men selve det første skridt bør og må ligge dér – det er deres sag – og jeg tror, man skal være varsom med at blande sig voldsomt i det, indtil parterne har taget stilling.

Jytte Andersen (S):

En af de politiske udfordringer, vi står over for i 1980'erne, er at skabe grundlaget for en uddannelsesreform for den voksne generation. I socialdemokratiets arbejdsprogram hedder det bl. a.:

»Målet må være at gennemføre en lovgivning om betalt frihed til uddannelse, som sikrer ret til at deltage i uddannelse i arbejdstiden med løngodtgørelse samt ret til at vende tilbage til sit tidligere arbejde. Den enkelte må have ret til selv at vælge sin uddannelse, og der må gives mulighed for op-søgende virksomhed på arbejdspladsen.«

I regeringens oplæg til en forstærket indsats for beskæftigelsen 1982-85 hedder det bl. a.:

»Sammen med en fortsat udbygning af mulighederne for arbejdsmarkedsuddannelser, erhvervsmæssige efteruddannelsesmuligheder, vil regeringen efter forhandling med arbejdsmarkedets parter i året 1982-83 fremlægge forslag til en rammelov om betalt frihed til uddannelse.«

I statsministerens redegørelse 12. januar 1982 hedder det videre:

»På basis af en landsomfattende undersøgelse af befolkningens arbejdstid vil regeringen lægge op til en drøftelse med arbejdsmarkedet og folketinget herom. Mest nærliggende vil det være at gennemføre en afspadseringsordning for overarbejde og en generel rammeordning for betalt frihed til uddannelse; . . . andre initiativer kan . . . komme på tale.«

På faglige kongresser er kravet om betalt frihed til uddannelse rejst med større og større styrke. SiD har gang på gang fremhævet de sociale uligheder i vort samfund, som klart hænger sammen med et uddannelsesefterløb.

LO har peget på muligheden for at lade reformen om betalt frihed til uddannelse indgå i en langsigtet beskæftigelsesplanlægning.

På internationalt plan har den danske regering i 1974 tilsluttet sig ILO-konventionen om betalt frihed til uddannelse. Konventionen er ganske vist ikke ratificeret i Danmark, hvilket hænger sammen med arbejdsgivernes manglende lyst til at lade deres internationale accept komme til udtryk i konkret dansk handling.

En voksenuddannelsesreform har som her beskrevet gentagne gange været på den hjemlige og den internationale dagsorden, og i den socialdemokratiske gruppe finder vi det værdifuldt, at spørgsmålet er på dagsordenen her i tinget. Vi finder det nødvendigt at understrege, hvilke to elementer der for os er væsentlige i den politiske drøftelse om betalt frihed til uddannelse, som ligger foran os.

For det første: reformen bør være en uddannelsesreform, der skal sikre alle lønmodtagere en ret til selv at vælge en uddannelse. Vi lever i et samfund, der for den enkelte – og specielt dem med en meget kort skolegang – forekommer mere og mere uoverskueligt. Vi ved, at udviklingen vil blive præget af forandringer, som stiller store krav til bevægelighed og kreativitet. Det enkelte individs mulighed for at fungere engageret og medansvarligt i arbejdslivet såvel som i det demokratiske livs beslutninger kræver, at uddannelseskløften udjævnes, og at den del af befolkningen, som i årevis har betalt til et uddannelsessystem, de ikke selv nåede at få udbytte af, nu sikres reelle muligheder for uddannelse.